

негативно впливають на стан безпеки у державі і, як наслідок, значно збільшують кількість екстремальних ситуацій у роботі Національної поліції та ускладнюють їх наслідки. Такий негативний вплив може призвести до значних матеріальних збитків та людських втрат, навіть, у національному масштабі. Для протидії цим негативним явищам та забезпечення захисту населення необхідно постійне вдосконалення системи підготовки до дій у екстремальних ситуаціях. В цій системі, визначення готовності правоохоронних органів до протидії небезпекам у надзвичайних ситуаціях носить перспективний характер.

Значення стану особистої безпеки поліцейських в екстремальних умовах є не тільки професійною проблемою, але й впливає й на національну безпеку України. Тому для покращення загального стану в цій галузі вкрай необхідні державні кроки в цій сфері, національне фінансування і докорінна зміна системи професійної підготовки в правоохоронних органах. Методи, методики та способи цього покращення є подальшою метою наукових досліджень кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки факультету № 2 ХНУВС.

Знання правил поведінки з громадянами, способів захисту себе і оточуючих в умовах виникнення екстремальної ситуації та вміння застосовувати їх на практиці - це той шанс, який може допомогти поліцейському з мінімальними фізичними і моральними втратами вижити в небезпечній ситуації та професійно виконати свої обов'язки.

Отже, підводячи підсумки вище згаданого робимо наголос на необхідності удосконалення ступеня захищеності та безпечних дій правоохоронців в екстремальних ситуаціях. В системі службової підготовки Національної поліції України необхідно передбачити навчання особового складу діям в екстремальних ситуаціях з урахуванням тенденцій перебігу та сучасних обставин і особливостей. Світовий досвід вказує на появу нових небезпек для правоохоронців під час виникнення екстремальних ситуацій і захист від них призводить до підвищення ефективності дій поліцейських та зниження рівня травматизму при виконанні цих дій. У кризових ситуаціях екстремального характеру поліцейський повинен володіти широким переліком тактичних способів та дій в залежності від зміни оперативної обстановки.

Отримано 11.04.2020

УДК 343.98:159.9

КАРПЕНКО О. М.,

викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0003-0643-3205>

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ НА ВОГНЕВІЙ ПІДГОТОВЦІ ПІД ЧАС СТРІЛЬБ

Вогнева підготовка займає особливе місце в житті і професійній діяльності співробітників поліції. Розглянуто методи підготовки, які допомагають привести в готовність весь психофізичний апарат стрілка. Ці методи і інструменти утворюють систему дій викладачів, спрямованих на досягнення найвищого рівня готовності.

Ключові слова: вогнева підготовка, стрілок, навчально-тренувальні стрільби.

В сучасних умовах сьогодення особливого значення набувають питання професійної підготовки поліцейських в умовах службової діяльності. Ефективна підготовка правоохоронців обов'язково передбачає психологічний складник. Поліцейський (курсант, слухач) має не лише володіти спеціальними професійними знаннями й уміннями, а й бути психологічно стійким і готовим до дій в екстремальних умовах. Професійна психологічна підготовка є головним напрямом для успішної службової діяльності.

Ефективна підготовка висококваліфікованих фахівців для системи Міністерства внутрішніх справ України - досить складний і важливий освітній процес, в якому беруть участь викладачі вогневої підготовки. У той же час необхідно враховувати не тільки накопичені теоретичні знання і практичні навички, а й морально-психологічну стійкість курсантів під час стрільби з бойової зброї [1]. Тому, на мою думку, потрібно виробити певні методи практичних занять з вогневої підготовки, які допоможуть курсантам в повній мірі сприяти розвитку творчої особистості, прикладного мислення, вміння інтегрувати знання в різних сферах професійної підготовки, які в основному спрямовані на освоєння правильних дій зі зброєю і техніки влучного пострілу. Даний вид підготовки допоможе привести в готовність весь психофізичний апарат стрілка, призвести його в оптимальний стан функцій нервових структур. Разом ці методи і інструменти утворюють систему дій викладачів, спрямованих на досягнення найвищого рівня готовності, яка визначає її здатність підтримувати досить високий рівень функціональної активності і успішно виконувати призначені завдання відповідно до умов професійної діяльності, безпосередньо пов'язаними з використанням або застосуванням бойової зброї.

За останні роки різко зріс інтерес до таких службово-прикладних видів спорту, як легкоатлетичний крос і річний службовий біатлон, смуга перешкод зі стріляниною, зросла і спортивна конкуренція серед учасників даних змагань. Високий змагальний результат вимагає відповідального підходу і трудомісткої роботи по підготовці збірних спортивних команд в освітніх закладах системи МВС України. Як приклад, в Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ викладачі кафедри вогневої підготовки щоденно проводять тренування з курсантами і показують досить непогані результати [2]. Планомірні і систематичні тренування в спортивних секціях, участь курсантів і слухачів у різних чемпіонатах по службово-прикладних видів спорту дозволяють використовувати все різноманіття засобів і методів фізичної та вогневої підготовки для ефективного розвитку фізичних якостей, формування у них професійно-прикладних навичок і виховання психологічних і моральних якостей висококваліфікованого фахівця в області правоохоронних органів.

У ході проведення занять з вогневої підготовки а саме навчально-тренувальних стрільб, викладачеві слід зберігати спокійну обстановку, намагатися бути стриманим до помилок, щоб у курсантів та слухачів заняття з вогневої підготовки асоціювалися виключно з позитивними емоціями. Слід зазначити, що у процесі учбово-тренувальних занять найчастіше приходиться спостерігати, наскільки впевнено стрілки поводяться з навчальною зброєю. На вогневому рубежі – зовсім інша ситуація. Стрільба з баєвого пістолета асоціюється в тих, яких навчають, з почуттям тривоги і страху, що часом домінують у роботі центральної нервової системи. Ці почуття загальмовують усю її функціональну діяльність і викликають стан зайвої напруженості психіки і всіх систем організму стріляючого. Заняття з вогневої підготовки повинні бути забезпечені протишумовими навушниками та захисними окулярами. Курсант повинен звикнути до шуму пострілу, роботи механізму зброї під час пострілу та не менш важливим до запаху порохових газів, адже це є частиною процесу. Викладач з вогневої підготовки, у залежності від подальшого розвитку небезпечної ситуації повинен вміти розпізнати те, що переляк може перерости в страх або іноді у паніку з відповідними сумними наслідками.

Очікуваний результат у стрільбі досягається внутрішнім спокоєм, залишаючись при цьому у пасивно-розслабленій позі і бажанням зміцнити свої вже наявні навички у стрільбі, шляхом важливим складовими частинами психологічної підготовки ідеомоторного та аутогенного тренування а більш за все відпрацювання вправ в холосту.

Одним з перспективних напрямків використання інновацій при навчанні стрільбі є використання стрілецьких тренажерів без бойових патронів. В даний час використовуються електронні і лазерні тренажери (мультимедійний тип). Такі тренажери дозволяють точно фіксувати результати стрільби і на основі цього проводити аналіз допущених помилок. Такі заняття підвищують зацікавленість і активність курсантів. Тренажери доцільно застосовувати не тільки на ранніх етапах стрільби, але і для подальшого вдосконалення навичок стрільби в різних ситуаціях [3].

Таким чином, аналізуючи такі позиції можна дійти до висновку, що вогнева підготовка займає особливе місце в житті і професійній діяльності співробітників поліції. Дані методи підготовки допоможуть привести в готовність весь психофізичний апарат стрілка, призвести його в оптимальний стан функцій нервових структур. Разом ці методи і інструменти утворюють систему дій викладачів, спрямованих на досягнення найвищого рівня готовності, яка визначає її здатність підтримувати досить високий рівень функціональної активності і успішно виконувати призначені завдання відповідно до умов професійної діяльності, безпосередньо пов'язаними з володінням бойовою зброєю.

Список бібліографічних посилань

1. Бутов С. Є., Решко С. М., Ємчук О. І. Теоретичні та практичні аспекти тактичної підготовки працівників міліції до застосування заходів фізичного впливу та вогнепальної зброї в екстремальних ситуаціях під час виконання службових обов'язків. *Юридична психологія та педагогіка*. 2013. № 2. С. 102–114.
2. Семенюк В. І., Лавров О. Ю., Гришин М. В., Руденко М. М., Кравчук А. М. Комплексний підхід до навчання вогневій підготовці з використанням інноваційних технологій. *Системи озброєння і військова техніка*. 2015. № 1. С. 186–190.
3. Казначеев Д. Г., Лопасєва О. М. Особливості формування психологічної стійкості і готовності працівників поліції у процесі навчання з вогневої підготовки. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2018. № 4. С. 82–85.

Отримано 31.03.2020

УДК 796.011.3-796.8

КАТИХІН В. М.,

майстер спорту України міжнародного класу з бойового джиу-джицу,
викладач кафедри фізичної підготовки та спорту
Національної академії Національної гвардії України (м. Харків);
 <https://orcid.org/0000-0002-5936-6053>;

ОЛЕНЧЕНКО В. В.,

викладач кафедри фізичної підготовки та спорту
Національної академії Національної гвардії України (м. Харків);
 <https://orcid.org/0000-0002-2331-4577>

РОЗВИТОК ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ВІЙСЬКОВО-ПРИКЛАДНИХ НАВИЧОК РУКОПАШНОГО БОЮ КУРСАНТІВ ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Статтю присвячено актуальним питанням удосконалення техніки службово-прикладного рукопашного бою майбутніх офіцерів Національної гвардії України. Головною метою роботи є апробація змістово-функціональної моделі формування навичок службово-прикладного рукопашного бою у майбутніх офіцерів НГУ на етапі їх початкової підготовки. Порівнюючи показники до та після використання запропонованої нами експериментальної змістово-функціональної моделі встановлено, що результати отримані наприкінці педагогічного експерименту у досліджуваних групах суттєво підвищилися у порівнянні із вихідними даними і ці відмінності в основному достовірні ($Eg, P \leq 0,05$).

Ключові слова: майбутні офіцери, рукопашний бій, початковий етап, спеціальна фізична підготовка, змістово-функціональна модель.

Постановка проблеми. Розвиток та удосконалення військово-прикладних навичок рукопашного бою є ефективним засобом психологічного загартування військовослужбовців